

Aquesta òpera va ser un encàrrec per a la SCCC, amb llibret de Jaume Cabré i música de Francesc Cassú, gira al voltant d'una de les figures cabdals de la literatura catalana: Ramon Llull. *Llull* es va poder veure en dues úniques funcions a l'Auditori de Girona, dins el festival Temporada Alta.

Aquesta estrena va comptar amb la direcció escènica de l'actual director artístic del Teatre Nacional de Catalunya, Xavier Albertí, i amb la participació dels cantants Roger Padullés, Marta Mathéu, Gemma Coma-Alabert, Toni Marsol i Ferran Frauca, en els papers principals, així com la Polifònica de Puig-reig que va donar veu a les parts corals.

Sinopsi: Ramon Llull, ja gran, malalt a Gènova, rep la visita del dominic Nicolau d'Eimeric que li comunica la nova que Jerusalem ha estat alliberada de l'Islam pels cavallers del Temple. Llull rep una carta de sa filla Magdalena on li comunica la mort de Blanca, l'esposa de Llull, i que trenca tota relació amb ell perquè mai no els ha fet de pare. Eimeric exhorta Llull a ingressar a l'orde dominicà però Llull li diu que se'n va a Jerusalem. La seva dèria és la conversió dels infidels i la redacció de la seva obra escrita que està pensada com un instrument per a la conversió de jueus i musulmans. Després ja pensarà en la salvació de l'ànima.

Llull explica les aventures i desventures del filòsof mallorquí a Jerusalem, on l'intentaran matar, el tancaran a la presó i, fins i tot, es retrobarà amb la seva filla.

Simfònica de Coblà i Corda de Catalunya

Maria Mercè Marçal: art, literatura i vida. Homenatge des de les comarques del sud (9, 16 i 22 de novembre de 2018). — Els dies 9, 16 i 22 de novembre de 2018, la delegació d'Alacant de l'Institut d'Estudis Catalans i la Universitat d'Alacant se sumaven als actes de commemoració dels vint anys de la mort de Maria Mercè Marçal amb un programa de tres dies en què l'obra de la poeta va ser el centre i la inspiració per a conferències, converses i propostes artístiques. Sota la coordinació de Liris Picó, Victòria Cremades i Gràcia Jiménez, es va bastir una mirada calidoscòpica a la vida i els escrits de Marçal, començant per una primera sessió, a la Facultat d'Educació de la Universitat d'Alacant, on la biògrafa de l'autora, Lluïsa Julià, en va situar la trajectòria en el context de la poesia catalana des dels anys setanta fins a l'actualitat. La jornada va continuar amb la participació de més de tres-cents estudiants de segon de batxillerat de les comarques de l'Alacantí i el Baix Vinalopó, procedents de nou centres educatius, que ens van transmetre la seua visió de la figura de Marçal conjuminant art i literatura, amb *performances*, recitals, danses, traduccions a l'àrab, vídeos i diverses propostes didàctiques. L'elevada qualitat dels projectes preparats demostraren que la veu de la poeta resta ben viva entre les noves generacions, que se senten interpel·lades per ella i hi responen amb noves creacions que la connecten amb el seu present. El dia va acabar amb una taula rodona a la Seu Universitària d'Alacant on Lluïsa Julià, Itxaro Borda, Anna Esteve i M. Àngels Francés es van aproximar a l'obra de Marçal des de diferents punts de vista, i van compartir amb les persones assistents una càlida tertúlia sobre el significat de la poeta en la cultura catalana contemporània.

El cicle d'activitats va continuar el dia 16 de novembre (Seu Universitària d'Alacant) amb una perfoepètica de Txus García titulada «He ensenyat a una dona a fer servir la veu», vers procedent del poema «Epigrama», d'Anna Akhmàtova (1990: 77), traduïda al català per Marçal i Monika Zgustová:

EPIGRAMA

Podria Beatriu crear com Dante
o cantar Laura la febre d'amor?
He ensenyat a una dona a fer servir la veu.
I ara, com puc fer-la callar?

L'espectacle incloïa el recital d'una selecció de textos de Marçal amb música i dramatització escènica. Segons García (2019), el contingut explorava «la parte más reveladora sobre la mujer, el deseo y la ruptura», punts neuràlgics de la producció lírica de la poeta, qui, a través dels versos, s'interroga sobre el paper del desig en la construcció de la seua identitat com a dona i, en el procés, acaba enlairant la veu com a part d'una col·lectivitat silenciada que hi reivindica el seu espai.

L'aproximació a Marçal des de diverses propostes artístiques es va completar el dia 22 de novembre (Centre Cultural les Cigarreres) amb l'espectacle poètic *Dona-foc, la dona que es crema*, de la companyia Les fugitives, on les mirades i veus femenines més seductores del segle XX i XXI ens oferiren la seua particular versió del món. Segons les creadores de l'espectacle, elles «han escrit sobre l'amor i la mort —temes que comparteixen amb els seus iguals masculins—, però també han escrit sobre la maternitat, la menopausa i sobre el què significa ser dona en un món on els homes tenen el poder» (Les Fugitives 2019).

De la mà d'estudioses, lectores i admiradores, doncs, literatura i art es van combinar a Alacant per retre homenatge a Maria Mercè Marçal, per demostrar que la seua veu segueix ben present entre nosaltres i continua sent font d'inspiració per a, amb ella, re-crear poesia i bellesa.

Bibliografia

- AKHMATOVA, Anna (1990): «Epigrama», en *Rèquiem i altres poemes*. Barcelona: Edicions 62, p. 77.
- GARCÍA, Txus (2019): «He ensenyat a una dona a fer servir la veu», en <<https://txusgarcia.com/2018/11/12/homenaje-a-maria-merce-marcal-ua/>> (recuperat el 4 de juliol de 2019).
- Les fugitives (2019): *Dona-foc, la dona que es crema*, en <<https://www.lesfugitives.cat/dona-foc/>> (recuperat el 4 de juliol de 2019).

M. Àngels FRANCÉS DIEZ
Universitat d'Alacant

50 anys del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (10 de novembre de 2018). — «Són cinquanta anys, són cinc dècades, són deu lustres, és mig segle», deia Quim Monzó, el cinquantè Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, tot fullejant el llibre *Tot un honor*, que Òmnium Cultural ha editat per commemorar l'efemèride.

Alguns dels darrers premiats (Josep Maria Espinàs, Joan Francesc Mira, Feliu Formosa, Jaume Cabré, Josep Massot, Raimon, Joan Veny i Quim Monzó) es van reunir el passat 10 de novembre a l'Ateneu Barcelonès per fer balanç d'aquest mig segle i per llegir un text de suport als presos i exiliats polítics, entre els quals el president de l'entitat que concedeix el premi. El text de suport als presos va ser llegit, en nom de tots, per Carlota Benet, filla del Premi d'Honor Josep Maria Benet i Jornet, i també anava signat pels Premis d'Honor Josep Vallverdú, Maria-Antònia Oliver i Isabel-Clara Simó, que no van poder assistir-hi.

L'acte va consistir en una tertúlia entre els vuit assistents, conduïda per Teresa Turiera, periodista i autora d'una part dels textos del llibre.

La conversa va ser una mirada enrere per veure la història del premi des de la primera edició el 1968, que es va lliurar a l'historiador i bibliòleg Jordi Rubió i Balaguer. Aquesta mirada es va fer a partir dels continguts del llibre, que dedica dos textos a cadascuna de les cinquanta persones que han estat mereixedores del guardó, i que posa en valor tant el compromís amb la llengua i el país, com l'excel·lència de la seva obra.